

תכנית מתאר ארצית לתחנות תדלוק

מס' ת/מ/א/18

שינוי מס' 2 - נוסח התשנ"ו-1996

1. פרשנות

במקום הוראות תכנית מתאר ארצית לתחנות תדלוק, מס' ת/מ/א/18 - שינוי מס' 2, נוסח התשמ"ו-1996, יבואו הוראות אלה.

2. הגדרות

א. בתכנית זו:

"תחנת תדלוק" - מתקן המיועד להספקת דלק ומוצרים לכלי רכב תהיה דרגתו על פי תכנית זו אשר תהיה.

"תכנית מתאר ארצית לדרכים" - תכנית מתאר ארצית לדרכים, מס' ת/מ/א/3, על שינוייה.

"תשריט" - תשריט בקנה מידה 1:100,000, המהווה חלק בלתי נפרד מתכנית המתאר הארצית לדרכים;

"תכנית מקומית" - תכנית מתאר מקומית וכן תכנית מפורטת, לרכות תכנית שנדונה על ידי הוועדה לבניה במגורים וכן כל שינוי לתכנית כאמור.

"דרך" - כל דרך הכלולה ברשת הדרכים הארצית, אם אין כוונה אחרת משתמעת, בין שהיא קיימת ובין שהיא מוצעת.

"דרך מהירה" - "דרך פרכרית מהירה" - כמשמעותן בתכנית המתאר הארצית לדרכים תמא/3.

"דרך ראשית"

"דרך אזורית"

"דרך עורקית עירונית" - דרך ובלבד שנתקיימו בה כל אלה:

(1) היא דו-מסלולית ובת שני נתיבים בכל כיוון לפחות;

(2) אינה מסומנת כתשריט של תכנית המתאר הארצית לדרכים; למעט דרך מסוג הדרכים הכלולים בתכנית המתאר הארצית לדרכים.

(3) היא מסומנת בתכנית מקומית כדרך בעלת הדרגה הגבוהה ביותר שבסולם הדרגות של הדרכים כפי שנקבע בתכנית המתאר המקומית.

משרד הפנים
חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
תכנית מתאר ארצית מתאר תדלוק
מ/א/18 - סיוני' 2 א
המאושרת על ידי הממשלה לפי החלטה
מס' 274 (א/96) מיום 11.12.96
והחלומה בידי מוכיר הממשלה ובידי שר הפנים
מוכר הממשלה
שר הפנים
23.1.97

- "דרך שירות" - דרך שנועדה לשמש גישה לתצרים הסמוכים לדרך אחרת, או לשרת את המשתמשים בדרך האחרת, ויש כניסה אליה ויציאה ממנה;
- "אזור בנוי" - שטח המיועד לבניה בתכנית מקומית.
- "חניון" - מקום המיועד לחניית 50 כלי רכב ומעלה.
- "חניון מבונה" - חניון המצוי במבנה של קבע.
- כמשמעותם בתקנות התעבורה התשכ"א - 1961 ["כביש", "מדרכה", "נתיב", "מחלף", "צומת"]

ב. לכל מונח אחר תהא בתכנית זו המשמעות שיש לו בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, בין שהוגדר בו מפורשות ובין שלא הוגדר כך, והוא כשארין כוונה אחרת משתמעת.

3. שם התכנית

תכנית זו תקרא תכנית מיתאר ארצית לתחנות תדלוק מס' ת/מ/א/18, שינוי מס' 2 נוסח התשנ"ו-1996.

4. מטרות התכנית

מטרות תכנית זו הן:

- (1) להבטיח שרות נאות לצרכנים של תחנות תדלוק;
- (2) למנוע מפגעים תחבורתיים, בטיותתיים וסביבתיים לרבות, זיהום מי התהום, עקב הקמתן והפעלתן של תחנות תדלוק;
- (3) להתאים ולאפשר הרחבה של מערך תחנות התדלוק בהתאם לצרכי האוכלוסיה במדינת ישראל ולגידולה.
- (4) כדי לאפשר את השגת המטרות האמורות בפסקאות (1) (2) ו-(3) לקבוע תכחינים (קריטריונים) למיקומן של תחנות תדלוק, לתכנונן, להקמתן ולהפעלתן.

5. מסמכי התכנית

תכנית זו כוללת הוראות בלבד.

6. דרוג תחנות התדלוק

1. לענין תכנית זו, יסווגו תחנות התדלוק לשלוש דרגות, ועל כל אחת מהן שסווגה כאמור, יחולו הוראות אלה:
 - (א) תחנת תדלוק מדרגה א' - על תחנת תדלוק זו יחולו הוראות אלה:
 - (1) מותר לספק בה דלק לרכב שמשקלו הכולל המותר לפי כל דין אינו עולה על 4 טון;
 - (2) מותר להקים ולהפעיל בתחום התחנה חנות לממכר צרכי רכב, בית אוכל, משרדים ומחסנים לשרות התחנה

ובתנאי ששטחם הכולל לא יעלה על 70 מ"ר;

(3) בתחנת תדלוק א' המצויה בחניון מבונה ניתן לספק גם שרותי סיכה.

(ב) תחנת תדלוק מדרגה ב' - על תחנה זו יכולו ההוראות החלות על תחנות תדלוק מדרגה א', בסייגים ובתוספות אלה:

(1) מותר לספק בה דלק לרכב, יהא משקלו אשר יהא;

(2) מותר להקים ולהפעיל בתחומה מתקנים ומכנים לשרותי רכב למעט מתקנים למכונאות רכב, לפחחות, לצביעה, לתיקון קפיצים ולבדיקת רכב ופליטת עשן שלו. מוסד תכנון רשאי, בתכנית מקומית, להגדיר מתקנים נוספים האסורים להקמה אם לדעתו הם עלולים לגרום למפגעים של ממש.

(3) מותר להקים ולהפעיל בה בית אוכל, חנות, משרדים ומחסנים לשרות התחנה ששטחם הכולל אינו עולה על 120 מ"ר.

(ג) תחנת תדלוק מדרגה ג'. על תחנת תדלוק זו יתולו ההוראות החלות על תחנות תדלוק מדרגה ב' בתוספת הבאה:

1. מותר להקים ולהפעיל בה מבנים ומיתקנים לכל שירותי הרכב.

7. הפעלת תחנות תדלוק

א. אספקת דלק שלא לשימוש ברכב

תחנת תדלוק רשאית לספק דלק נוזלי מכל סוג לכל מטרה שאיננה שימוש הדלק ברכב.

ב. אספקת שמן, מים ואויר

תחנת תדלוק חייבת לספק שמן מנוע, שרותי מים למצנן ואויר לצמיגים לסוגי הרכב שאותן היא מורשת לתדלק.

ג. אספקת דלק בעת הפסקת חשמל

בתחנת תדלוק שבדרגה ב' או ג' תוכננה אספקת דלק לרכב גם בעת הפסקת זרם החשמל.

ד. הגבלת אספקה לתחנה

בתחנת תדלוק בדרגה א' המצויה באזור מגורים, לא יסופק דלק לתחנה בין השעות 22.00 - ל-06.00 למחרת.

8. הקמת תחנות תדלוק לסוגיהן באזורים השונים

בכפוף לאמור בסעיף 9 להלן וליתר הוראות תוכנית זו ניתן לאשר תוכנית מפורטת להקמתן של תחנות תדלוק:

(1) בכל אזור אשר בתחום אזור בנוי - אם התחנה היא בדרגה א';

(2) באזור שיועד בתכנית מקומית למסחר משולב בעסקים, או לתעשיות עתירות ידע ובחניון לרכב שבאזור מגורים - אם התחנות הן בדרגה א' או ב';

(3) באזור שיועד כתכנית מקומית לתעשייה או לשירותי רכב או באזור שאיננו אזור כנוי תהא דרגתה אשר תהא.

9. תכנית מפורטת - תנאים להקמת תחנת תדלוק.

9.1 כ ל ל י

(א) בכפוף לאמור בסעיף 9.2 לא תוקם תחנת תדלוק אלא על פי תכנית הכוללת הוראות של לתכנית מפורטת (ולהלן: תכנית לתחנת תדלוק);

(ב) לא תאושר תכנית לתחנת תדלוק אלא בהתאם להוראות תכנית זו.

(ג) לא נקבעו בתכנית מתאר מחוזית הוראות בדבר תחנות תדלוק ניתן לאשר תכנית מקומית כאמור להקמת תחנת תדלוק ולא יהא צורך מחמת זה בלבד בשינוי תכנית המתאר המחוזית.

(ד) אין לאשר תכנית לתחנת תדלוק, אם הקמת התחנה והפעלתה באותו מקום אינה מותרת על פי כל דין אחר, ולא תסטה התכנית המפורטת מהוראות כל דין כאמור, המסדיר את הקמתה ותפעולה של תחנת תדלוק.

(ה) הוועדה המחוזית רשאית לאשר הוצאת ההיתר להקמתה ולהפעלתה של תחנת תדלוק שלא לשירות הזולת, ושאינה עוסקת במכירת דלק לציבור על כסיס עסקי אף שלא על פי הוראות תכנית זו. מבלי לפגוע במטרות התכנית שנקבעו בסעיף 4, הפעלת תחנה בדרך האמורה תהיה תנאי לשימוש ואם יופר התנאי, יהא האישור של הוועדה המחוזית בטל.

(ו) בתכנית לתחנת תדלוק מותר להתיר את כל השמושים המפורטים בסעיף 6 או את חלקם בלבד, כמו כן ניתן להתיר בה רק חלק מהיקף הכינוי המותר על פי סעיף 6. אין בתכנית זו כדי לחייב את מוסדות התכנון לאשר תכנית מפורטת כאמור, ומוסדות תכנון יפעלו לפי האמור בסעיף 4 להגשמת מטרות תכנית זו.

9.2 הקמת תחנה על פי תכנית קיימת

(א) מקום שבתכנית מקומית ייעדו מקרקעין לתעשייה או לתעשייה משרדים ומסחר, או למרכזי תחבורה, יהיו גם תחנות דלק במשמע, גם אם לא נאמר כך במפורש והיא כשאינן בתכנית המקומית כוונה אחרת משתמעת.

(ב) מקום, שהתכנית מקומית, כאמור בסעיף 9.2 (א) כוללת הוראות של תכנית מפורטת תותר הקמת תחנת תדלוק.

9.3 מניעת סכנת זיהום מי תהום ומפגעים תברואיים

(א) 1. לא תאושר תכנית להקמת תחנת תדלוק אלא אם נתקבלה חוות דעת השרות ההדרולוגי ביחס למקורות מים והקידוחים באזור, והסכנה למי תהום מתחנת התדלוק כמידה וקיימת.

2. אושרה תכנית כאמור לעיל לפני כניסתה של תכנית זו לתוקפה מבלי קבלת חו"ד כאמור תהיה חוה"ד תנאי להוצאת היתרי הבניה.

(ב) תכנית להקמת תחנת תדלוק תחייב הכללת הוראות בהיתר בניה בדבר מתן פתרון לטיפול בשפכים ואספקת מי שתיה, האמצעים לאיטום התחנה ומתקניה ולמניעת זיהום מי תהום בהתאם לאזור הסכנה בו ממקומת התחנה על פי כל דין ובהתאם להנחיות המשרד לאיכות הסביבה, נציבות המים ומשרד הבריאות. בקשות להיתר בניה לתחנות תדלוק תחויבנה אף הן לכלול הפרטים המנויים לעיל.

9.4 איסור הפרעה לשימוש בדרך ציבורית

לא תאושר תכנית לתחנת תדלוק או היתר בניה שלפיהם תוקם תחנת תדלוק בסמוך לנתיב נסיעה בדרך ציבורית כאופן שיפגע באפשרויות השימוש בדרך ציבורית.

9.5 מרחק מיזערי ממגורים ומוסדות

(א) בתחנת תדלוק, יהיו צינורות האיוורור של המכלים התת-קרקעיים ואי-המשאבות במרחק אופייני של:

1. 40 מטרים לפחות מהבנין הקרוב ביותר הנועד לשימוש למגורים, מלונאות או שמוש דומה כולו או מקצתו, בין שהוא קיים ובין שהקמתו אושרה בתכנית;

2. 80 מטרים לפחות ממוסד, שהוא בית חולים, מעון לקשישים, מוסד חינוך או נוער וכיוצא באלה, בין שהמוסד קיים ובין שהקמתו אושרה בתכנית כאמור.

3. בתכנית לתחנת תדלוק ניתן יהיה, באישור מוסד תכנון מתאים לקבוע איתור לתחנה שיש בו סטייה מהקבוע בסעיף זה, בתנאי שהאיתור המוצע אינו פוגע במטרות התכנית המפורטות בסעיף 4. גודל הסטייה לא יעלה על 10% מהמידה הקבועה בסעיף זה. סטייה כאמור ניתן לאשר גם בדרך של הקלה כמשמעותה בסעיף 147 לחוק התכנון והבניה.

(ב) בתחנה בה מערכת האיוורור סגורה, יימדדו המרחקים האמורים בסעיף קטן (א) מאי-המשאבות.

9.6 כסוי המשאבות בגגון

בתחנות תדלוק יהיו המשאבות מכוסות בגגון. הוראה זו לא תחול על משאבה להספקת סולר שבנתיב נפרד ממשאבה להספקת בנזין.

9.7 הבטחת שטחים פנויים לחנייה ולהמתנה

(א) בתכנית לתחנת תדלוק ייועד שטח לחנייה ולהמתנה, כמפורט להלן:

(1) יהיה מקום להמתנה לפני אי-המשאבות הראשון בכיוון הנסיעה, לפחות ל-4 כלי רכב.

(2) בתחנה שהוקמו בה בתי אוכל בשרותי רכב יותקנו עבורם מקומות חנייה על פי תקני החניה המתאימים.

9.8 חניה של מכליות

בתכנית המפורטת לתחנה תדלוק ייועד בתחום המגרש מקום לפריקתן של מכליות התדלוק למילוי המכלים של התחנה באופן שאין בו כדי להפריע לתנועה סדירה של הולכי רגל וכלי רכב.

9.9 הגבלות בחניון רכב

בתחנת תדלוק שבחניון רכב לא תהא כניסה אליה ויציאה ממנה אלא דרך הכניסה לחניון או היציאה ממנו, לפי העניין.

9.10 הנחיות לענין התחברותן של תחנות תדלוק לדרכים בינעירוניות

- (א) המפקח על התעבורה בשיתוף עם מע"צ יקבעו הנחיות לענין התחברות תחנות תדלוק לדרך, ובכלל זה מרחקים בין הכניסות לתחנות התדלוק לבין צומת או מחלף, תוך התייחסות לרדיוסים ולשיפועים.
ההנחיות תיקבענה בהתחשב, בין השאר, בשיקולי בטיחות ובצרכי התעבורה.
- (ב) ההנחיות יובאו לאישורה של המועצה הארצית לתכנון ולבניה, או של ועדה שהוסמכה לענין זה.
- (ג) אושרו הנחיות כאמור, לא תאושר תכנית לתחנת תדלוק ולא יינתן היתר בניה אלא בהתאם לאותן הנחיות.
- (ד) עד לאישור הנחיות כאמור לא תאושר תכנית להקמת תחנת תדלוק, אלא לאחר שהתקבלה חוות דעתה בכתב של ועדת משנה של הוועדה מחוזית לענין תכניות לתחנות תדלוק. תוות הדעת תינתן תוך 30 מיום שהוגשה לה.
- (ה) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), לא יפחתו המרחקים בדרך בין ציר ההתחברות של התחנה לדרך ובין מרכז הצומת מן המרחקים שבלוח דלהלן:

המרחק המזערי במטרים - לאורך הדרך שאליה מתחברת התחנה			כשהצומת היא צומת עם דרך
ראשית	אזורית או עורקית עירונית	אחרת (נמוכה במדרג)	
250	150	100	ראשית
150	100	75	אזורית או עורקית עירונית
100	75	75	אחרת (נמוכה במדרג)

- (ו) סעיף קטן (ה) לא יחול על תחנה המיועדת להיות מוקמת באזור בנוי.
- (ז) הקמת תחנות תדלוק לצדי דרכים המסתעפות מדרך ראשית ושדרגתן נמוכה ממנה תועדף על הקמתן לצדי הדרך הראשית עצמה.
- (ח) בתכנית להקמת תחנת תדלוק ניתן יהיה לקבוע איתור לתחנה שיש בו סטיה מהקבוע בסעיף זה, בתנאי שהאיתור המוצע אינו פוגע במטרות התכנית המפורטות בסעיף 4. גודל הסטיה לא יעלה על 5% מהמידה הקבועה בסעיף זה.

9.11 סימון גישה לתחנת תדלוק

בתכנית מפורטת לתחנת תדלוק יסומנו הגישה מ/אל הדרך (כניסה ויציאה).

9.12 תחנת תדלוק על יד דרך שרות

קיימת בצידי דרך מהירה, פרברית מהירה, ראשית, אזורית או עורקית עירונית או חלק ממנה דרך שירות, או נקבע בתכנית תוואי של דרך שירות כאמור אפילו טרם נסללה, לא תאושר תכנית לתחנת תדלוק בצידי דרך כאמור אלא אם מיקומה יאפשר כניסה אליה ויציאה ממנה באמצעות דרך השירות באותו מקום, והקמת התחנה כאמור תותנה בסלילת דרך השירות.

9.13 זין דרך שרות לענין מרחקים מזעריים

המרחקים בין תחנות תדלוק לבין צומת כפי שנקבעו בתכנית זו, לא יחולו אם מוצע להקים תחנת תדלוק בצידי דרך שירות.

9.14 תחנות מחוברות

היה לשתי תחנות תדלוק או יותר באותו צד של הדרך חיבור משותף לאותה דרך, רואים אותן לענין המדידה של המרחקים עפ"י סעי' 9.10 לפי תכנית זו, כתחנת תדלוק אחת.

9.15 מדידת מרחקים

לענין תכנית זו המרחק בין נקודה פלונית כדרך לנקודה אלמונית בה הוא המרחק לאורך ציר הדרך כמשמע ולא המרחק בקו האוירי. הוראה זו לא תחול על מדידת מרחק מזערי ממגורים וממוסדות, כאמור בסעיף 9.5

9.16 שקולי הועדה המתוזזת או המקומית

(א) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 4, תיתן הועדה המחוזית, כבואה לאשר תכנית מפורטת לתחנת תדלוק בצידי דרך כאמור, את דעתה באופן מיוחד להגשמת המטרות המפורטות באותו סעיף.

(ב) תכנית זו אינה גורעת מסמכויות לקבוע איסורים והגבלות נוספים ומחמירים בתכנית מקומית ובלבד שהחלטה בנדון תהא מנומקת.

10. תחילה והוראות מעבר

א. תחילתה של תכנית זו בתום שלושים יום מפרסום ההודעה על אישורה (להלן - יום התחילה).
הוראות התכנית לא יחולו על תחנות תדלוק שלהקמתן הוצא היתר כדין לפני יום התחילה.

ב. הוראות תכנית זו, למעט הוראות לענין היתרי בניה לא יחולו על תכניות לתחנת תדלוק שאושרו, הופקדו או אושרו להפקדה לפני יום התחילה ועל אלה יתולו הוראות תכנית המיתאר הארצית לתחנות תדלוק מס' תמא/18 כניסוחה לפני יום התחילה.